

b) Endvidere har man fundet det hensigtsmæssigt i Loven at give udtrykkelig Anvisning paa, at der med de fjærnere boende, efter Lovens almindelige Regler ikke mødepligtige Vidner kan træffes et Arrangement, ved hvilket disse forpligte sig til at møde ved en senere Lejlighed; særlig vil det kunne være praktisk, at Vidner, der møde for en Undersøgelsesret, under Sagens Forberedelse her forpligte sig til at give Møde ved Domsforhandlingen. Reglen vil, som det let ses, navnlig have sin Betydning dels med Hensyn til Underretssager, dels med Hensyn til saadanne Landsretssager, i hvilke Retten kan have Betænkelighed ved ligefrem at paalægge Møde i Henhold til Slutningsbestemmelsen i § 101, ligesom man for andre Tilfældes Vedkommende ved en saadan Ordning paa en simpel og let Maade opnaar det samme, der ellers skulde søges naaet ved en Henvendelse til Landsretten eller dens Formand. Den vil kunne anvendes over for Folk, som alligevel jævnlig skulle hen til det Sted, hvor Retten holdes, eller som have rigelig Tid til deres Disposition, eller nærer særlig Interesse for den paagældende Sag etc. Det er Meningen og ligger i Bestemmelsens Affattelse, at, naar nogen først har afgivet saadant Løfte om at møde, er han stillet under de samme Regler og dermed ogsaa under de samme Tvangsmidler, som den, der er mødepligtig umiddelbart i Henhold til Lovens Regel.

c) Med Hensyn til Befordringsmidlernes Indflydelse paa Reglen om Mødepligt har man ment, at Dampskib — der ikke nævnes i det tidligere Forslag — maatte sættes i Klasse med Jærnbane.

d) Reglen om Godtgørelse til Vidner (Udkastets § 114, det tidligere Forslags § 146) er udvidet saaledes, at baade det tidligere Forslags Begrænsning (uden for Underretskredsen og mere end 3 eller 1 Mil) og Begrænsningen i Lov Nr. 77 af 20de April 1888 (formodet Indtægtstab og Trang) er falden bort. Med Hensyn til Godtgørelsens Størrelse har man fulgt sidstnævnte Lov, hvis Regler i saa Henseende baade ere simple og klare og synes at have truffet det rette. Dog er der aabnet Adgang til at give Vidner, der ifølge Rettens Beslutning maa møde uden for den Landsretskreds, hvori de bo, større Godtgørelse. — At Vidner, som møde uden dertil at være indkaldte, ikke bør have ubetinget Krav paa Godtgørelse af det offentlige, er en allerede af nærliggende Forsigtighedsgrunde paabudt Regel.

Naar man i øvrigt har ment at burde give Godtgørelsesreglerne den oven angivne Udvidelse, er dette sket for at gøre den af Umiddelbarhedsprincippet nødvendig krævede Udvidelse af den hidtil saa snævert begrænsede Pligt til at møde som Vidne saa lidt følelig som muligt. Reglerne om Godtgørelse til Vidner genfindes i alle nyere Love*).

ad 4. Med Hensyn til Spørgsmaalet om Edfæstelsen af et Vidne skal indlede eller afslutte Afhørelsen, har der i Kommissionen gjort sig afvigende Meninger gældende, idet der fra nogle Medlemmers Side har været fremsat Forslag om, enten at bibeholde det tidligere Forslags forudgaaende Edfæstelse som det regelmæssige i det mindste for Domsforhandlingens Vedkommende eller i alt Fald at give Retten fri Myndighed til at bestemme, om Edfæstelsen i det enkelte Tilfælde skulde være forudgaaende eller efterfølgende. Naar man alligevel har ment at burde blive staaende ved den nu brugelige efterfølgende Edsfæstelse, er det, fordi Flertallet, alt vel overvejeth, dog har anset denne for det baade for Sandhedens Oplysning og for Vidnet selv bedste og mest betryggende, i hvilken Henseende navnlig følgende skal fremhæves: Dette forud edelig at have forpligtet sig til kun at tale Sandhed vil let kunne gøre et Vidne ængsteligt ved at udtale sig og bringe det til at foretrække at tilbageholde maaske nyttige og vigtige Oplysninger fremfor at ytre sig om noget, som det ikke føler sig fuldkommen sikker paa. Dernæst vil det kunne gøre et Vidne utilbøjeligt til at foretage blot den ringeste Rettelse i, hvad det en Gang har sagt, da det let vil tro ikke at kunne gøre saadant uden at tilstaa sig selv skyldig i Mened. Den forudgaaende Edfæstelse vil derhos afskære Adgangen til ved Formaning, Foreholden af, hvad Vidnet tidligere har sagt, eller af hvad der i øvrigt vides, ved Konfrontation etc., at faa Bugt med Usandheden og afværge Mened, hvortil kommer, at der, naar Edfæstelsen endnu ikke har fundet Sted, altid er den sidste Mulighed tilbage over for det aabenbart falske Vidne, at undlade at tage det i Ed. Vil man

*) Detaillerede Oplysninger om Vidnegodtgørelse i fremmed Ret findes i Motiverne til den norske Departementskomites Udkast til en Straffeprocéslov (1886) pag. XXIV—XXVI. Samtidig kan bemærkes, at Reglerne i den norske Lovs §§ 486—96 ere delvis ændrede ved en Lov af 13de Juni 1894.